

Rinkeby-Kista
stadsdelsnämnd

2020-12-17

Ärende 21

Yttrande över remiss av
”Hållbar socialtjänst - en ny
socialtjänstlag (SOU
2020:47)”

Välj ett objekt.

Niklas Thorén (V) m.fl.

Särskilt uttalande

Socialtjänstlagen är en av de hörnstenarna i den svenska välfärden som nu står inför en stor förändring. Det är länge sedan lagen sågs över så det kan vara tid för en uppdatering. Vi är försiktigt positiva till huvuddelen av de förändringar som föreslås men tycker att det är negativt att man inte sett över ekonomiskt bistånd. Dessutom är det negativt för utredningen att det redan innan den startade fanns riktlinjer som bakband den då den inte fick föra fram förslag som kan bidra till kostnadsökningar. Det anser vi försvagar utredningen.

Vi hoppas att den nya socialtjänstlagen kommer tillrätta med de problem vi som parti under flera år sett att socialtjänsten brottas med. Såsom detaljstyrning/ekonomistyrning, NPM, underfinansieringen, privatiseringen av myndighetsutövning och utförande av insatser istället för frigörande och förebyggande arbete. Vi hoppas att den nya lagen tar avstamp i personalens perspektiv och de frågor som fackförbunden lyft fram och att klienten sätts i centrum.

Det finns fördelar med förslaget om slopade utredningskrav för många insatser, eftersom det sänker tröskeln för att söka sig till socialtjänsten. Förhoppningsvis leder slopade utredningskrav också till en minskad detaljstyrning.

Vi ställer oss dock frågande varför vissa insatser som kan vara extremt kostsamma likt en HVB-placering ska kunna föreslås utan en utredning, samtidigt som det fortfarande kommer krävas en utredning om en person vill ansöka om exempelvis pengar till julklappar som ligger utanför socialbidragsnorm.

Utredningens uttalade ambition är att stärka professionen men där professionens utredningar verkligen kan utgöra en viktig grund, exempelvis en HVB placering så vill utredningen slopa kravet. Detta anser vi ger dubbla signaler. Att extremt dyra placeringar nu ska kunna göras utan utredning till förmån för de privata företag som driver många av dessa hem, kommer också gå ut över kommunens ekonomi och i utredningen finns inget som kompenserar för detta.

Kommunerna ges nu en möjlighet att styra utbudet utifrån kostnadsmässiga ramar vilket leder till en ojämlikhet mellan kommuner och går ut över de medborgare som väljer att inte ta

kontakt med en socialsekreterare. Detta kan leda till att endast resursstarka personer nyttjar socialtjänsten och de som inte är lika resursstarka blir utan insatser. Vi anser att det alla medborgare måste ha rätt till alla delar av det stöd som socialtjänstlagen utgör, så inte kommuner av kostnadsskäl skär bort delar av sina kostsamma stöd och då tvingar bort kostsamma grupper.

Vi hoppas att andemeningen med utredningen blir att socionomer kan fokusera på att skapa förutsättningar för att ägna sig mer åt förebyggande socialt arbete och mindre åt myndighetsutövning. Men då måste det fortsättningsvis också ges ekonomiska förutsättningar både från stat och kommun för att den nya lagen ska bli en ambitionshöjning.

I utredningens uppdrag har det ingått att lämna förslag som underlättar samverkan mellan kommuner enligt utredningen så framgår det redan av lagen vilket har lett till att det inte har utretts. Det tycker vi är synd då en rekommendation från utredningen hade varit värdefull då vi upplever att samordnare inom socialtjänstens områden har visat sig ge bra output.

Positivt med ett förtydligt barnrättsperspektivet genom att definiera begreppet ”barnets bästa” och bra att reglera att barn ska ha rätt till information, och att man måste förvissa sig om att barnet har förstått den information de får. Tidsramen för uppföljning av ett barns situation förlängs också från två till sex månader vilket vi ser som positivt. Tyvärr finns ingen som helst ambitionshöjning för alla de barn som lever med försörjningsstöd, ett stöd som knappt höjts under de senaste åren.

Barnombud ska nu utredas vidare istället hade hellre sett att det genomförs direkt i alla kommuner. Många kommuner i landet har redan barnombud och ombuden är väldigt viktiga framförallt för att slå vakt om placerade barns rättigheter.

Det är bra att brukarnas möjlighet att ha inflytande över och påverka socialtjänstens arbete ökar och att det blir ett reglerat bemötandet mellan socialtjänst och klient i den nya lagen.

Vi behöver verkligen stärka professionens ställning och hoppas att den nya lagen ska bli ett steg i den riktningen även om vi anser att utredningen inte nått hela vägen fram.